

Història de la Llengua Basca

Codi: 103376

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OT	3	0
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OT	4	0
2501902 Estudis d'Anglès i Català	OT	3	0
2501902 Estudis d'Anglès i Català	OT	4	0
2501907 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OT	3	0
2501907 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OT	4	0
2501910 Estudis d'Anglès i Espanyol	OT	3	0
2501910 Estudis d'Anglès i Espanyol	OT	4	0
2501913 Estudis d'Anglès i Francès	OT	3	0
2501913 Estudis d'Anglès i Francès	OT	4	0

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Jon Elordi Acordarrementer

Correu electrònic: Jon.Elordi@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No fa falta cap coneixement previ d'euskara.

Objectius

Introducció a l'euskara basada en l'exposició de la seva història. També es pretenen abordar temes com les comparacions amb altres llengües, i l'estat actual dels estudis bascos. Per a això, utilitzarem un extens qüestionari, per avançar a través dels continguts de l'assignatura.

Competències

- Estudis de Català i Espanyol
- Interpretar l'evolució històrica de la llengua basca.
- Situar la llengua basca en relació amb les llengües del món.

Estudis d'Anglès i Català

- Interpretar l'evolució històrica de la llengua basca.
- Situar la llengua basca en relació amb les llengües del món.

Estudis d'Anglès i de Clàssiques

- Interpretar l'evolució històrica de la llengua basca.
- Situar la llengua basca en relació amb les llengües del món.

Estudis d'Anglès i Espanyol

- Interpretar l'evolució històrica de la llengua basca.
- Situar la llengua basca en relació amb les llengües del món.

Estudis d'Anglès i Francès

- Interpretar l'evolució històrica de la llengua basca.
- Situar la llengua basca en relació amb les llengües del món.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar la situació sociolingüística actual.
2. Identificar les diferents etapes històriques de la llengua basca.
3. Identificar les principals teories que relacionen genèticament la llengua basca amb altres llengües.
4. Reconèixer els procediments bàsics de lingüística històrica i comparada.

Continguts

Tot i que a l'esquema següent els temes apareixen totalment separats, el tractament a les classes no en serà necessàriament cronològic ni aïllat, sinó plural i integrador.

1. CONTEXT

1.1 Context general

1.1.1. Geografia física i política

1.1.2. Població i demografia

1.1.3. Context econòmic

1.2. L'euskara entre les llengües del món

1.2.1. Conceptes bàsics de lingüística històrica i comparada

1.2.2. El bascoiberisme

1.2.3. Relació amb les llengües del Càucas

1.2.4. Les macrofamílies lingüístiques

1.2.5. Estudis actuals

2. DESCRIPCIÓ EXTERNA

2.1 Evolució històrica

2.1.1. Prehistòria, Antiguitat i Edat Mitjana

2.1.2. S. XVI, XVII: Renaixement

2.1.3. S. XVIII, XIX

2.1.4. 1876-1939: *Eusko Pizkundea*

2.1.5. Postguerra i situació actual

2.2. *Euskara batua*

2.2.1. Fragmentació dialectal

2.2.2. Necessitat d'un model unificat

[Si tenim temps:]

3. BREU DESCRIPCIÓ DE L'ESTRUCTURA DE LA LLENGUA

3.1 Fonologia

3.2. Morfologia

3.2.1. Sintagma nominal

3.2.2. Declinació

3.2.3. Sistema verbal

3.1 Sintaxi

3.2. Lèxic

Metodologia

- 1) Aprenentatge basat en explicacions i lectures
- 2) Exercicis pràctics
- 3) Sessions pràctiques de correcció i seguiment dels exercicis
- 4) Exercicis i problemes que s'han de resoldre autònomament
- 5) Preparació i redacció de ressenyes sobre obres de referència
- 6) Estudi personal
- 7) Presentació, seguiment i correcció d'exercicis i treballs

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Aprenentatge basat en explicacions i lectures. Exercicis pràctics.	36	1,44	1, 3, 4
Tipus: Supervisades			
Sessions pràctiques de correcció i seguiment dels exercicis. Presentació, seguiment i correcció d'exercicis i treballs.	8	0,32	1, 3, 4
Tipus: Autònomes			

Exercicis i problemes que s'han de resoldre autònomament. Preparació i redacció de ressenyes sobre obres de referència. Estudi personal.	60	2,4	1, 3, 4
--	----	-----	---------

Avaluació

No hi haurà examen final!

Utilitzarem un model d'avaluació contínua, que valorarà l'adquisició progressiva de coneixements, la feina diària i la participació:

* Al llarg del curs es realitzaran dues proves parcials que suposaran el 31 % del total de la nota global cada prova. Fer aquestes proves més tard de les dates establertes suposa que la seva puntuació no serà sobre 10, sinó sobre 8,5.

* Durant el curs s'haurà de lliurar una ressenya tutoritzada, basada en una sèrie de lectures especialment escollides per reforçar els continguts de les classes, que suposarà el 31 % de la nota global. Lliurar el treball més tard de la data establerta suposa que no puntuarà sobre el 100 %, sinó sobre el 85 %.

* La resta (0,7 punts del global) estarà en relació, d'una banda, amb l'assistència a classe, la labor diària, la participació i l'actitud (0,4 punts); i per una altra, amb la participació en la tutoria de la ressenya (0,3 punts). No participar en aquesta tutoria suposa no obtenir el conjunt d'aquests 0,7 punts de la nota global. Si, eventualment, existeix la possibilitat d'organitzar conferències o una altra mena d'activitats complementàries a les classes, aquestes activitats també puntuen.

* Qualsevol pràctica inacceptable (lliurar treballs diferents als demanats, fer frauds d'identitat, redactar molt malament, copiar en els exàmens, etc. suposa el suspens absolut de l'assignatura).

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Es considerarà com a 'NO AVALUABLE' l'alumne que hagi realitzat menys de 2/3 parts de les activitats d'avaluació.

Per participar a la reavaluació, l'alumne ha d'haver estat previament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total. Només tenen dret a la reavaluació els alumnes que, havent suspès, tinguin almenys una nota mitjana final de 3,5. Algunes tasques no es poden reavaluar (participació a classe, presentacions orals, exercicis fets a classe).

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació	7	4	0,16	1, 2, 3, 4
Proves parcials sobre els continguts teòrics de la matèria	62	2	0,08	1, 2, 3, 4
Ressenya sobre obres de referència	31	40	1,6	1, 2, 3, 4

Bibliografia

- Agirreazkuenaga, J., 1995, *Nosotros Los Vascos. Gran Atlas Histórico de Euskal Herria*, Lur, Bilbo.
- Azurmendi, J., 1995, *Los Españoles y los euskaldunes*, HIRU, Hondarribia. [Hum. 1ª pl. 323.17(466) Azu]
- Echenique, Mª. T., 1987, *Historia lingüística vasco-románica*, [2ª ed. revisada]. Colección Filológica, Paraninfo, Madrid. [Hum. 2ª pl. 809.169(091) Ech; Hum. 2ª pl. D 809/105]
- Erize Etxegarai, X., 1999, *Vascohablantes y castellanohablantes en la historia del euskera en Navarra*, Nafarroako Gobernua, Iruñea. [Hum. 2ª pl. 809.169 Eri]
- Etxegoien, J. C., "Xamar", 2008, *Vascos. Su lengua a través de la historia*, Pamiela, Iruñea
- Etxegoien, J. C., "Xamar", 2013, *Euskara jendea: Gure hizkuntzaren historia, gure historiaren hizkuntza*, [Documental de 6 DVDs subtitulats en castellà, francès, català, gallec-portuguès, anglès, japonès, galès i euskara], Ibaizabal-Mendebalde i Zenbat Gara
- Euskaltzaindia, 1977, *El libro blanco del euskara*, Euskaltzaindia, Bilbo. [Hum. 2ª pl. 809.169 Lib; Hum. 2ª pl. D 809/148]
- Eusko Jaurlaritza, 1983, *La lucha del euskara. Una encuesta básica: conocimiento, uso, actitudes*, Gasteiz. [Hum. 2ª pl. 809.169 Luc]
- Eusko Jaurlaritza, 1989, *Soziolingüistikazko mapa (1986) [MS-I - EAE]*, Eusko Jaurlaritza, Gasteiz.
- Eusko Jaurlaritza, 1995, *La continuidad del euskara I (1991) [IS-I - EH]*, Gasteiz. [Hum. Dipòsit KL/07564; Hum.- Dipòsit KL/22552]
- Eusko Jaurlaritza, 1997-1999, *II. soziolingüistikazko mapa / II mapa sociolingüístico (1991, 1996) [MS-II - EAE]*, Eusko Jaurlaritza, Gasteiz. (3 vv.) [Hum. 2ª pl. 809.169:30 Soz]
- Eusko Jaurlaritza, Nafarroako Gobernua, Euskal Kultur Erakundea, 1997-1999, *La continuidad del euskara II; Encuesta sociolingüística de Euskal Herria 1996 [IS-II - EH]*, Gasteiz (4 vv)
- Eusko Jaurlaritza, 2003, *La continuidad del euskara III (2001) [IS-III - EH]*, Gasteiz (4 vv).
- Eusko Jaurlaritza, 2005, *III. Mapa Soziolingüistikoa / III mapa sociolingüístico (2001) [MS-III - EAE]*, Eusko Jaurlaritza, Gasteiz
- Eusko Jaurlaritza, 2008, *IV. Inkesta Soziolingüistikoa / IV encuesta sociolingüística (2006) [IS-IV - EH]*, Eusko Jaurlaritza, Gasteiz
- Eusko Jaurlaritza, 2009, *IV. Mapa Soziolingüistikoa / IV mapa sociolingüístico (2006) [MS-IV - EAE]*, Eusko Jaurlaritza, Gasteiz
- Eusko Jaurlaritza, 2013, *V. Inkesta Soziolingüistikoa / V encuesta sociolingüística (2011) [IS-V - EH]*, Eusko Jaurlaritza, Gasteiz
- Eusko Jaurlaritza, 2014, *V. Mapa Soziolingüistikoa / V mapa sociolingüístico (2011) [MS-V - EAE]*, Eusko Jaurlaritza, Gasteiz
- Gorochategui, J., 1984, *Estudio sobre la onomástica indígena de Aquitania*, UPV-EHU [Hum. 2ª pl. 801.311(364) Gor; Hum. Dipòsit AJ/871; Hum. Dipòsit C 118/20]
- Goyhenetche, M., 1999, *Historia General del País Vasco*, Tomo I, Txartalo, Donostia.
- Goyhenetche, M., 2000, *Historia General del País Vasco*, Tomo II, Txartalo, Donostia.
- Intxausti, J., 1992, *Euskara. La lengua de los vascos*, Eusko Jaurlaritza.

- Jimeno Jurío, J. M., 1997, *Navarra. Historia del Euskera*, Txalaparta, Tafalla. [Hum. 2ª pl. 809.169(091) Jim]
- Jimeno Jurío, J. M., 1999, *Navarra, Gipuzkoa y el euskera siglo XVIII*, Pamiela, Villaba-Atarrabia. [Hum. 2ª pl. 809.169-087 Jim]
- Melchor, V., & Branchadell, A., 2002, *El catalán: Una lengua de Europa para compartir*, UAB.
- Mitxelena, K., 1977a, *La Lengua vasca*, Leopoldo Zugaza, Durango. [Hum. 2ª pl. D 809/3]
- _____, 1977b, *Fonética histórica vasca*, FHV, anejos de ASJU, Donostia
- _____, 1988, *Sobre historia de la lengua vasca*, SHLV (2 vv.), anejos de ASJU, nº 10. Donostia.
- Moreno Cabrera, J. C., 2000, *La dignidad e igualdad de las lenguas*, Alianza Editorial, Madrid. [Hum. 2ª pl. 800:8 Mor]
- _____, 2008, *El nacionalismo lingüístico*, Península, Barcelona. [Comunic. 3ª pl. 800:32 Mor]
- Núñez Astrain, L., 2003, *El euskera arcaico*, Txalaparta, Tafalla.
- Schendl, H., 2001, *Historical linguistics*, Oxford University Press.
- Spolsky, B., 1998, *Sociolinguistics*, Oxford University Press.
- Torrealdai, J. M., 1997, *Euskal kultura gaur: liburuaren mundua*, Jakin, Oñati.
- _____, 1998, *El libro negro del euskera*, Txartalo, Donostia.
- Tovar, A., 1980, *Mitología e ideología sobre la lengua vasca*, Alianza Editorial, Madrid.
- Trask, R. L., 1996, *The history of Basque*. London, Routledge. [Hum. 2ª pl. 809.169(091) Tra]
- Urquizu, P., *Gramática de la lengua vasca*, Cuadernos de la UNED 155. [Hum. Dipòsit KL/15591]
- Zabaleta, P., 1997, *Nafarroako mapa soziolinguistikoa, 1991: biztanleria euskaldunaren dinamika eta bilakaera / Mapa sociolingüístico de Navarra, 1991: dinámica y evolución de la población vascofona*, Nafarroako Gobernua, Iruñea.
- Zuazo, K., 2010, *El euskera y sus dialectos*, Alberdania, Irun.
- Zubiri, I., 1994, *Gramática didáctica del euskera*, [ed. revisada y aumentada], Didaktiker, Bilbo.
- Diccionaris:
- Elhuyar (Euskara-Gaztelera / Castellano-Vasco)
- Hiztegia 3.000.
- <http://www.hiztegia.net/>
- Sarasola, I., Ed. Vox.
- Recursos en xarxa:
- <http://www.soziolinguistika.eus/>
- http://www.euskara.euskadi.eus/r59-738/eu/contenidos/informacion/argitalpenak/eu_6092/ikuspegi_sozio_linguis